

DET ØKONOMISKE STUDIENÆVN
Aarhus Universitet

**Bachelor-uddannelsen med erhvervsøkonomi som hovedfag/centralt fag –
2005-studieordningen** (Enkelte revisioner af 17.07.2008)

Bacheloruddannelsen med erhvervsøkonomi som hovedfag/centralt fag består af studier i erhvervsøkonomi af et omfang på 135 ECTS samt af studier i et sidefag/tilvalg af et omfang på 45 ECTS. Sidefaget skal være et gymnasierelevant fag.

Uddannelsen kvalificerer den studerende til erhvervsmæssig beskæftigelse og kvalificerer den studerende til optagelse på kandidatuddannelsen med erhvervsøkonomi som hovedfag/ centralt fag.

1) Uddannelsens betegnelse og adgangskrav

Bacheloruddannelsen giver ret til betegnelsen ”BA i Erhvervsøkonomi og ” efterfulgt af sidefagets fagbetegnelse. Den engelsksprogede betegnelse er ”BA in Business Administration and ” efterfulgt af sidefagets betegnelse på engelsk.

Adgangen til bacheloruddannelsen administreres ud fra bekendtgørelse nr. 362 af 20. maj 2005 om adgang m.v. ved bachelor og kandidatuddannelser ved universiteterne (adgangs-bekendtgørelsen). Adgangskravet er en adgangsgivende eksamen, dvs. en gymnasial uddannelse som studentereksamen (stx), højere handelseksamen (hxx), højere teknisk eksamen (htx), HF eller lignende. Fra 2008 er adgangskravet A-niveau i dansk, B-niveau i engelsk, B-niveau i matematik, B-niveau i enten samfundsfag, samtidshistorie eller international økonomi.

2) Uddannelsens normering

Uddannelsen er normeret til 180 ECTS-point svarende til 3 års fuldtidsstudier.

3) Faglig profil

3a) Uddannelsens formål

Bacheloruddannelsen er en forskningsbaseret heltidsuddannelse på Aarhus Universitet, der kvalificerer den studerende til selvstændigt at varetage erhvervsfunktioner på baggrund af kundskaber og metodiske færdigheder inden for hovedfaget og sidefaget.

Formålet med bachelor-uddannelsen er at

- 1) indføre den studerende i hovedfagets og sidefagets videnskabelige discipliner, herunder fagområdernes teori og metode, så den studerende opnår en bred faglig viden og kunnen,
- 2) give den studerende den faglige viden og de teoretiske og metodiske kvalifikationer, så den studerende bliver i stand til selvstændigt at identificere, formulere og løse komplekse problemstillinger inden for fagområdernes relevante bestanddele.
- 3) give den studerende grundlag for udøvelse af erhvervsfunktioner og kvalificere til optagelse på en kandidatuddannelse.

3b) Uddannelsens erhvervsøkonomiske fag

Den erhvervsøkonomiske del af bacheloruddannelsen består af en række obligatoriske og valgfrie fag samt et skriftligt bachelorprojekt.

Fagenes fordeling fremgår af nedenstående skema:

	Vægt	Ekstern censur
- 1. semester (hvert efterår)		
Organisation	10 ECTS	
Introduktion til Økonomi, IT og statistik	10 ECTS	
Nationaløkonomi	10 ECTS	
- 2. semester (hvert forår)		
Regnskabsvæsen	10 ECTS	x
Videnskabsteori	5 ECTS	
Afsætningsøkonomi	5 ECTS	x
Valgfrie fag	10 ECTS	
- 3. semester (hvert efterår)		
Introducerende statistik	5 ECTS	
Plan- og Budgetlægning incl. investering og finansiering	5 ECTS	x
Organizational Behavior	10 ECTS	x
Valgfrie fag	10 ECTS	
- 4. semester (hvert forår)		
Strategi for erhvervsøkonomer	5 ECTS	
Valgfrie fag	25 ECTS	

- 5. semester (hvert efterår)

Bachelorprojekt i Erhvervsøkonomi	15 ECTS	x
Sidefag	15 ECTS	
<hr/>		
- 6. semester (hvert forår)		
Sidefag	30 ECTS	
<hr/>		

ECTS = European Credit Transfer System

Undervisningskompetence

Det ovenfor viste erhvervsøkonomiske studium opfylder mindstekravet angående undervisningskompetence i gymnasiefaget ”Erhvervsøkonomi” (der er et valgfag på C-niveau i det almene gymnasium (STX), det tekniske gymnasium (HTX) og på HF) (jfr. pkt. 3c nedenfor) samt undervisningskompetence i ”det virksomhedsøkonomiske område” i grundforløbet på højere handelseksamen (HHX).

Mindstekravet er en nødvendig betingelse for at opnå undervisningskompetence men ikke en tilstrækkelig betingelse. Det hedder således i ”Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser” pkt. 2.2:

”Lærere, der underviser i de gymnasiale uddannelser, skal have undervisningskompetence (faglig og pædagogisk kompetence) i et eller flere fag inden for de gymnasiale uddannelsers fagrække. Forudsætning for faglig kompetence er et niveau, der svarer til en kandidateksamen og som indeholder de faglige mindstekrav, jr. 3.1. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der er tilrettelagt efter regler fastsat af undervisningsministeren.”

I denne studieordnings bilag 1 opregnes de fag, der kræves udover de obligatoriske i skemaet ovenfor, hvis man foruden undervisningskompetence i ”Erhvervsøkonomi” og ”det virksomhedsøkonomiske område” ønsker undervisningskompetence i yderligere et erhvervsøkonomisk gymnasiefag. Kravene er specificeret for

Afsætning: et B- og A-niveau-fag i gymnasieskolen
Finansiering: et C-niveau-fag i gymnasieskolen
Innovation: et C-niveau-fag i gymnasieskolen
Organisation: et C-niveau-fag i gymnasieskolen
Virksomhedsøkonomi: et B- og A-niveau-fag i gymnasieskolen

3c) Faglige og erhvervsrelevante kompetencer

Kompetenceprofil

Bacheloren har kompetencer, der er erhvervet gennem et uddannelsesforløb, der er foregået i et forskningsmiljø.

Bacheloren har grundlæggende kendskab til og indsigt i hovedfagets og sidefagets metoder og videnskabelige grundlag.

Bacheloren kvalificeres hermed til videre uddannelse på en kandidatuddannelse med hovedfagets og sidefagets emner samt til udøvelse af erhvervsfunktioner.

Kompetencemål

1. Intellektuelle kompetencer

Bacheloren skal kunne:

- Beskrive, formulere og formidle problemstillinger og resultater i en videnskabelig sammenhæng
- Foretage analyser ved brug af videnskabelig metode
- Strukturere egen læring

2. Faglige kompetencer

Bacheloren skal kunne:

- Vurdere og anvende metoder inden for fagområdet
- Demonstrere indsigt i centrale discipliner, teorier og begreber inden for fagområdet

3. Praksiskompetencer

Bacheloren skal kunne:

- Analysere praktiske problemstillinger i en erhvervmæssig/professionel sammenhæng
- Træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har udsendt ”Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser” (18.01.2006).

I disse retningslinjer specificeres de *mindstekrav*, der stilles til kandidater, som skal undervise i gymnasieskolen. For så vidt angår gymnasiefagene Erhvervsøkonomi, Afsætning, Finansiering, Innovation, Markedskommunikation, Organisation og Virksomhedsøkonomi er Ministeriets retningslinjer gengivet i denne studieordnings bilag 2.

4) Regler om moduler, fagelementer og valgfag

Fag og moduler beskrives i detaljer i fagbeskrivelser, der kan findes på Instituttets hjemmeside. Fagbeskrivelserne opdateres og godkendes af Det Økonomiske Studienævn.

1. semester.

Introduktion til økonomi, IT og Statistik (obligatorisk modul)

Dansk titel	Introduktion til økonomi, IT og statistik
Engelsk titel	Introduction to Economics, Management, Information technology and Statistics.
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	10 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	1. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. IT og statistik vægter 4 ECTS Nationaløkonomi vægter 3 ECTS Driftsøkonomi vægter 3 ECTS Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Nationaløkonomi (obligatorisk modul)

Dansk titel	Nationaløkonomi
Engelsk titel	Principles of Economics
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	10 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	1. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen

	Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Organisation (obligatorisk modul)

Dansk titel	Organisation
Engelsk titel	Organization
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	10 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	1. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

2. semester

Regnskabsvæsen (obligatorisk modul)

Dansk titel	Regnskabsvæsen
Engelsk titel	Accounting
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	10 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	2. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen

	Bedømmelse: 7-trinsskala med ekstern censur
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Videnskabsteori (obligatorisk modul)

Dansk titel	Videnskabsteori
Engelsk titel	Philosophy of Science
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	5 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	2. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Afsætningsøkonomi (obligatorisk modul)

Dansk titel	Afsætningsøkonomi
Engelsk titel	Marketing Management
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	5 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	2. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med ekstern censur
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

FAG/FAGBLOKKE (valgfrie fag/moduler)

Dansk titel	Se fagbeskrivelse
Engelsk titel	Se fagbeskrivelse
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	Normalt 5 eller 10 ECTS – se fagbeskrivelse
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	2., 3. og 4. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se fagudbudsplan
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelserne Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Se afsnit om udbud af valgfrie fag + fagudbudsplan + fagbeskrivelserne for yderligere oplysninger

3. semester

Introducerende statistik (obligatorisk modul)

Dansk titel	Introducerende statistik
Engelsk titel	Introductory statistics
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	5 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	3. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Plan- og budgetlægning incl. investering og finansiering (obligatorisk modul)

Dansk titel	Plan- og budgetlægning incl. investering og finansiering
Engelsk titel	Managerial Accounting
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	5 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	3. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med ekstern censur
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Organizational Behavior (obligatorisk modul)

Dansk titel	Organizational Behavior
Engelsk titel	Organizational Behavior
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	10 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	3. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med ekstern censur
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Valgfrie fag – se beskrivelsen under 2. semester

4. semester

Strategi for erhvervsøkonomer (obligatorisk modul)

Dansk titel	Strategi
Engelsk titel	Strategy
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	5 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	4. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se skemaet under punkt 3b ovenfor
Mulige eksamensformer	Eksamensformen beskrives i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med intern bedømmelse
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Valgfrie fag – se beskrivelsen under 2. semester

5. semester

Bachelorprojekt (obligatorisk modul)

Dansk titel	Bachelorprojekt – titel på bachelorprojektet anføres på eksamensbeviset.
Engelsk titel	Bachelor dissertation
a) mål	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
b) indhold	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
c) omfang	15 ECTS
d) undervisnings- og arbejdsformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
e) tidsmæssig placering	5. semester
f) forudsætninger for deltagelse	Er beskrevet i fagbeskrivelsen
Undervisning	Se fagudbudsplanen
Mulige eksamensformer	Er beskrevet i fagbeskrivelsen Bedømmelse: 7-trinsskala med ekstern censur
Bemærkninger	Obligatorisk konstituerende fagelement for uddannelsens generelle faglige kompetence og identitet. Se fagbeskrivelsen for yderligere oplysninger

Inden påbegyndelsen af undervisningen godkender Det Økonomiske Studienævn endeligt fagbeskrivelserne.

5) Regler om skriftlige opgaver

Bachelorprojektet

Bachelorprojektet har et omfang på 15 ECTS og er en skriftlig opgave, som fremlægges ved et møde i en opgaverække (møder mellem lærer og studerende).

Bachelorprojektet skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset fagligt emne, der afspejler hovedvægten i uddannelsen.

Der vælges, i samarbejde med faglæreren, et emne for bachelorprojektet, som kan skrives af grupper på op til 3 studerende, alternativt tildeler Studienævnet den studerende en faglærer. Hvis opgaven skrives af 2 eller flere studerende, skal det fremgå, hvordan de enkelte har bidraget. Opgavens omfang for enkelt-besvarelser er maksimalt 25 normalsider, mens gruppe-besvarelser har et maksimalt omfang på 20 normalsider pr. forfatter. Opgaven afleveres til faglæreren medio november. Den nøjagtige dato aftales med faglæreren eller rækkelederen. Der kan ikke efter aflevering af opgaven indleveres rettelsesblade.

For at få godkendt sin deltagelse i opgaverækken kræves, at den studerende deltager aktivt i behandlingen af mindst 80% af opgaverne, forsvaret sin egen opgave og foretager mindst én opponering på en anden opgave inden for rækken.

Godkendelsen foretages af Studienævnet efter indstilling fra faglærer/rækkeleder. Bachelorprojektet bedømmes med ekstern censur.

I bachelorprojektet afspejler den faglige bedømmelse den sproglige klarhed og sikkerhed, hvorved den faglige substans fremstilles. I bachelorprojektet tillægges den sproglige klarhed og sikkerhed i grelle/meget strålende tilfælde en direkte selvstændig betydning for bedømmelsen.

Til bachelorprojektet udarbejdes et mindre resume på engelsk - (eller et andet hovedsprog efter aftale med faglærer). Resumeet indgår i helhedsvurderingen af det skriftlige arbejde. Omfanget af resumeet skal være på 1/2 - 3/4 side.

Såfremt bachelorprojektet er karakterbedømt til -3 eller 00, skal den studerende indstille sig til omprøven eller aflevere en ny opgave det næste eller et af de følgende efterår. Såfremt den studerende vælger at aflevere opgaven til omprøven, bortfalder kravet om deltagelse i 80% af møderne i den nye række, forudsat deltagelse oprindeligt blev godkendt.

Omprøven består i udarbejdelse af en ny opgave inden for samme række (som hovedregel med samme litteraturgrundlag) som den oprindelige opgave. (Den studerende kan dog søge dispensation om at skrive inden for et andet opgaveemne og evt. med en anden faglærer). Ved omprøven afleveres bachelorprojektet medio august.

6) Regler om merit m.m.

Beståede uddannelseselementer ved en institution, der udbyder uddannelser efter bekendtgørelse nr. 338 af 6. maj 2004 "Uddannelsesbekendtgørelsen", ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer i denne studieordning.

Det Økonomiske Studienævn kan godkende, at gennemførte studieaktiviteter fra andre - såvel danske som udenlandske videregående uddannelsesinstitutioner - træder i stedet for studieaktiviteter på bachelor-uddannelsen. Desuden kan Studienævnet godkende, at studieaktiviteter ved andre uddannelser på Aarhus Universitet eller ved andre danske eller udenlandske videregående uddannelser kan indgå som valgfrie fag på bachelor-uddannelsen. Bachelorprojektet kan ikke meritoverføres.

For alle typer studieaktiviteter gælder følgende regler jf. eksamensbekendtgørelsens § 35 "Har et universitet godkendt, at et gennemført/bestået/godkendt fagelement m.v. fra en dansk eller udenlandsk videregående uddannelsesinstitution meritoverføres, skal bedømmelsen overføres som Bestået/Godkendt. Hvis det pågældende fagelement m.v. bedømmes efter 7-trinsskalaen ved begge uddannelsesinstitutioner, skal bedømmelsen overføres med karakterer. De involverede institutioner kan aftale andet".

Fag, der indgår i den studerendes sidefag, kan ikke afløse fag på bachelor-uddannelsen i erhvervsøkonomi. Såfremt den studerende på sit sidefag har fag svarende til fag på erhvervsøkonomi-uddannelsen, skal den studerende søge om dispensation til at tage valgfrie fag af samme ECTS-omfang i stedet for det pågældende obligatoriske fag på erhvervsøkonomi-uddannelsen.

På den erhvervsøkonomiske del af bachelor-uddannelsen kan der maksimalt gives merit for 30 ECTS.

7) Regler om praktik

Studienævnet kan efter ansøgning give tilladelse til at studerende får merit for praktikophold.

8) Regler om projektorienterede forløb

Studienævnet kan efter ansøgning give tilladelse til at studerende får merit for projektorienterede forløb.

9) Regler for afslutning af uddannelsen

Ingen.

10) Krav om læsning af tekster på fremmedsprog m.m.

Pensum i fagene kan bestå af tekster på dansk og engelsk. Studienævnet kan give tilladelse til anvendelse af tekster på andre fremmedsprog. Der kræves kendskab til engelsk svarende til det niveau, der opnås på adgangsgivende eksaminer.

11) Overgangsregler og overgangsordning mellem den nuværende bachelor-uddannelse (2002-ordning) og den ny bachelor-uddannelse (2005-ordning).

- 1) Studerende, der optages på bachelor-uddannelsen pr 1.9.2005 eller senere, optages på 2005-studieordningen.
- 2) Undervisningen i fagene på 1. år efter 2002-studieordningen ophører sommeren 2005; undervisningen i fagene på 2. år efter 2002-studieordningen ophører sommeren 2006.
- 3) Studerende, der er optaget på bachelor-uddannelsen på 2002-studieordningen og ikke har færdiggjort deres bachelor-uddannelse per 31. august 2008, overføres herefter til 2005-studieordningen efter en konkret faglig vurdering.
- 4) Studerende, der er optaget på bachelor-uddannelsen på 2002-studieordningen kan efter skriftlig ansøgning overføres til 2005-studieordningen efter en konkret faglig vurdering.

12) Øvrige bestemmelser og uddybning til studieordningen

Obligatoriske opgaver

I en række fagmoduler skal der godkendes en eller flere obligatoriske opgaver, for at den studerende kan tilmelde sig eksamen i faget. Antallet af og formen for de obligatoriske opgaver vil fremgå af fagbeskrivelsen for fagmodulet. Det nødvendige antal godkendte obligatoriske opgaver skal opnås under ét undervisningsforløb.

Beståelseskrav til fag på 1. og 2. semester (= 1. årsprøve)

Der indgår følgende fag i 1. årsprøven:

Fagblok: Introduktion til økonomi, It og statistik – 10 ECTS

Fagblok: Nationaløkonomi – 10 ECTS

Fagblok: Regnskabsvæsen – 10 ECTS

Fagblok: Afsætningsøkonomi – 5 ECTS

1. årsprøven indeholder to krav: et aktivitetskrav og et beståelseskrav.

Aktivitetskravet - jf. eksamensbekendtgørelsens §22 foreskriver at:

”Inden udgangen af første studieår på bacheloruddannelsen skal den studerende, for at kunne fortsætte uddannelsen, deltage i de prøver, der ifølge studieordningen er en del af førsteårsprøven”

Beståelseskravet jf. eksamensbekendtgørelsens §23 foreskriver følgende:

“Prøverne efter første studieår [...] skal være bestået senest inden udgangen af andet studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen. ... Har den studerende ikke bestået prøverne ... bortfalder adgangen til et nyt eksamensforsøg...”. Det betyder, at 1. årsprøven skal være bestået inden udgangen af 4. semester efter studiestart. 1. årsprøven er bestået, hvis et vejet (efter ECTS) gennemsnit af de karakterer, man opnår i de fire fag/moduler, er mindst 2,0 uden oprunding. Bedømmelsen -3 kan ikke indgå.

Erhvervelse af karakterer på bachelor-uddannelsen

Der beregnes én samlet karakter (afrundet til 1 decimal) for den erhvervsøkonomiske del af bachelor-uddannelsen. Denne *karakter er et vejet* gennemsnit af alle karaktererne på bachelor-uddannelsen. De respektive ECTS vægte bestemmer vægtningen. Karakteren anføres på eksamensbeviset.

Ved karakterbedømmelser anvendes 7-trinsskalaen. Fagene: Regnskabsvæsen (10 ECTS), Afsætningsøkonomi (5 ECTS), Plan- og budgetlægning (5 ECTS) og Organizational Behavior (10 ECTS) samt bachelorprojektet (15 ECTS) bedømmes med ekstern censur, mens resten af prøverne bedømmes internt, evt. eksternt.

For at bestå hovedfagsdelen af bachelor-uddannelsen kræves følgende:

- 1) Bachelor-uddannelsens første 2 år anses som værende en kombination af prøver, der skal bestås samlet. Gennemsnittet af de karakterer, der indgår i prøven skal være mindst 2,0

uden oprunding, og der skal i alle prøver være opnået mindst 00.

Opnås karakteren -3 ved en eller flere delprøver, **skal** den studerende indstille sig til og deltage i omprøver, indtil en karakter på mindst 00 er opnået (i alt højst 3 eksamensforsøg).

Opnås karakteren 00 ved en eller flere delprøver, **kan** den studerende indstille sig til og deltage i omprøver, indtil en karakter på mindst 02 er opnået (dog højst 3 eksamensforsøg).

Opnås karakteren 02 eller derover i en eksamen eller prøve kan eksamen ikke tages om.

- 2) At der i bachelorprojektet er opnået karakteren 02 eller derover. Opnås karakteren 02 eller derover kan eksamen ikke tages om.
- 3) At eventuelle prøver, der bedømmes bestået/ikke bestået, er bestået.
- 4) For at bestå bachelor-uddannelsens erhvervsøkonomiske del kræves et gennemsnit på mindst 2.0 (uden oprunding). Har den studerende bestået hele bachelor-uddannelsen, kan ingen eksaminer tages om, heller ikke eksaminer, hvor karakteren 00 er opnået.

Beregning af gennemsnit

Der beregnes et selvstændigt gennemsnit for hhv. 1.årsprøve-fagene, de første to år (to-års gennemsnittet) og for hele den erhvervsøkonomiske del af bachelor-uddannelsen. Sidstnævnte gennemsnit anføres på eksamensbeviset.

Ved beregning af karaktergennemsnit indgår alle fag bedømt med karakter. Ved beregning af karaktergennemsnit vægter fagene svarende til deres ECTS andel af de karakterbedømte fag. Alle gennemsnit angives med 1 decimal.

Eksamenssproget

I henhold til eksamensbekendtgørelsens § 5 aflægges prøverne på dansk, medmindre tilfældene i eksamensbekendtgørelsens § 5, stk. 1-3, finder anvendelse.

Ordinær eksamen, omeksamen og sygeeksamen

Hvis der er tilmelding til et undervisningsforløb som har tilknyttet en eller flere prøver, vil tilmeldingen til undervisningen medføre tilmelding til prøve jf. Eksamensbekendtgørelsens § 27 stk. 1. Det er den studerendes pligt at kontrollere, at tilmeldinger til prøver er korrekte. Kontrol af egne tilmeldinger sker via Studerendes selvbetjening senest umiddelbart før afmeldingsfristens udløb.

Det Økonomiske Studienævn fastlægger placeringen af de ordinære eksaminer samt placeringen af omeksamen og sygeeksamen indenfor de givne terminer. Det er en forudsætning for at kunne indstille sig til omprøven, at man har anvendt mindst et forsøg ved den ordinære eksamen.

De ordinære eksaminer foregår for fag undervist i efterårssemesteret ved vintereksamen i december/januar med reeksamen i februar måned, mens de ordinære eksaminer for fag undervist i forårssemesteret foregår ved sommereksamen i maj/juni med reeksamen i august måned.

Studerende, der ikke består en given ordinær eksamen, dvs. ikke framelder sig eksamen, men enten dumper eller udebliver fx pga. sygdom, vil automatisk blive tilmeldt til den umiddelbart følgende reeksamen.

Bachelor-uddannelsens valgfrie del

Udover de obligatoriske dele på den erhvervsøkonomiske del af bachelor-uddannelsen kan der på 2., 3. og 4. semester vælges valgfrie fag med normalt 5 eller 10 ECTS point. Normalt bør der erhverves i alt 30 ECTS hvert semester i obligatoriske og/eller valgfrie fag

Alle aktiviteter udbudt af Det Økonomiske Studienævn bliver karakterbedømt og tildeles ECTS point. Aktiviteter, der ikke er udbudt af Det Økonomiske Studienævn, vil kunne meritoverføres efter reglerne i denne studieordning.

Undervisningsaktiviteter

De obligatoriske fagblokke og valgfrie fagblokke fremgår af fagudbudsplanen og er markeret som fag på henholdsvis den obligatoriske del og den valgfrie del. Et fag på den valgfrie del har normalt vægten 5 eller 10 ECTS.

Kandidatfag før afslutning af bachelor-uddannelsen

Der er mulighed for (efter skriftlig begrundet ansøgning til Det Økonomiske Studienævn) at få dispensation til at blive midlertidigt indskrevet på kandidatuddannelsen og dermed tage fag fra kandidatuddannelsen, inden bacheloruddannelsen er afsluttet. Dispensation gives efter gældende regler og vil kun gælde for den eksamenstermin, dispensationen omfatter.

Beståede kandidatfag bliver automatisk overført til kandidatuddannelsen med erhvervsøkonomi som hovedfag ved eventuel senere optagelse herpå.

Kandidatfag som en del af bachelor-uddannelsen

Det Økonomiske Studienævn kan bestemme, at visse fag kan indgå på både bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen. Ved kandidatfag skal den studerende have fulgt de fag, som måtte være en forudsætning for kandidatfaget og opnået en karakter på mindst 02. I denne sammenhæng skal et fag opfattes som værende en forudsætning for et andet fag, såfremt det første fag er nævnt eksplicit under rubrikken "Required courses" i fagbeskrivelsen for det andet fag eller er et obligatorisk fag på bacheloruddannelsen.

Dispensationer

Studienævnet kan efter skriftlig ansøgning – og når det er begrundet i usædvanlige forhold - dispensere fra regler i denne studieordning. Studienævnet kan dog ikke dispensere fra regler, der er fastlagt i overordnede bestemmelser som love, anordninger og bekendtgørelser eller for selvstændige bestemmelser (se § 67 stk. 5 i uddannelsesbekendtgørelsen nr. 338 af 6. maj 2004).

Lovgrundlag og ikrafttræden

Studieordningen er udarbejdet af Det Økonomiske Studienævn og har hjemmel i Bekendtgørelse om bachelor og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen) nr. 338 af 6. maj 2004, suppleret med bekendtgørelse om eksamen ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen) nr. 867 af 19. august 2004. Studieordningen er gældende for studerende, der påbegynder uddannelsen den 1. september 2005 eller senere. Studerende, der har påbegyndt uddannelsen før 1. september 2005, er omfattet af bestemmelserne i afsnittet om overgangsregler.

Denne studieordning er vedtaget af Det Økonomiske Studienævn den 21.06.2005 og træder i kraft den 01.09.2005. Endeligt godkendt af Dekanen i brev af 16. marts 2006. Enkelte ændringer vedr. afskaffelse af studieprogrammer vedtaget af Det Økonomiske Studienævn d. 14.11.06 og godkendt af Dekanen ved brev af 20. december 2006.

Mindre revisioner foretaget og godkendt af Det Økonomiske Studienævn den 8. maj 2008, og godkendt af dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet den 6. august 2008.

Bilag 1.

Oversigt over fag og skriftlige opgaver, som skal vælges, hvis mindstekravet angående undervisningskompetence skal opfyldes med et hovedfag i erhvervsøkonomi (bachelor-uddannelsen og kandidatuddannelsen set under ét).

Mindstekrav hvis man ønsker undervisningskompetence i:

Afsætning:

Innovation	10 ECTS
Markedsanalyser	5 ECTS
Industriel markedsføring	10 ECTS
Distribution og E-handel	10 ECTS
Speciale i afsætningsøkonomi	30 ECTS

Finansiering:

Finansiering og investering for erhvervsøkonomer	10 ECTS
Financial Markets and Corporate Strategy	10 ECTS
Corporate Finance (Master) eller Investments	10 ECTS
Speciale i finansiering	30 ECTS

Innovation:

Innovation	10 ECTS
Entrepreneurship	10 ECTS
Virksomhedens fornyelsesfunktion	10 ECTS
Speciale i innovation	30 ECTS

Organisation:

Organisationsforandringer	10 ECTS
Projektledelse	10 ECTS
Human Ressource Management	10 ECTS
Speciale i organisation	30 ECTS

Virksomhedsøkonomi:

Finansiering og investering for erhvervsøkonomer	10 ECTS
Managerial and Cost Accounting II	10 ECTS
Den studerende skal ikke følge Plan- og budgetlægning, da emnerne er dækket ind med ovennævnte 2 fag.	

Supply Chain Management	10 ECTS
Speciale i strategi, regnskab, investering, finansiering eller supply chain management	30 ECTS

Fagbeskrivelserne findes på www.econ.au.dk - under ”Studies”

Hvad angår de to A-niveau-fag – ”Afsætning” og ”Virksomhedsøkonomi” – tilrådes de studerende at anvende nogle af erhvervsøkonomi-uddannelsens valgfrie ECTS til en yderligere specialisering. Studerende, der ønsker undervisningskompetence i ”Afsætning”, kan f.eks. interessere sig for emner som formueret, konsumenters købsadfærd og markedskommunikation. Studerende, der ønsker undervisningskompetence i ”Virksomhedsøkonomi”, kan f.eks. interessere sig for videregående eksternt regnskab, økonomistyring og virksomhedernes positionering.

Angående undervisningskompetence i handelsgymnasiet (HHX) skal det nævnes, at lov nr. 96 af 18.02.2004 om uddannelse til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen i § 30 stk. 3 specificerer, at lærere, der underviser i de erhvervsrelaterede fag, skal have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring.

Bilag 2.

Uddrag af Videnskabsministeriets:

Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser

(Faglige mindstekrav)

Anvendelsesområde og formål

1.1. Nærværende retningslinjer finder anvendelse ved et universitets udbud af uddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser, som er omfattet af lov nr. 403 af 28. maj 2003 om universiteter (universitetsloven).

1.2. Retningslinjerne finder anvendelse ved universitetets tilrettelæggelse af uddannelsesforløb efter § 23, jf. § 17, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 338 af 6. maj 2004 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

1.3. Udbud af universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser forudsætter, at uddannelserne opbygges inden for rammerne af uddannelsesbekendtgørelsen og tilrettelægges efter nærværende retningslinjer.

1.4. Efter universitetsloven beslutter universitetet selv, hvilke forskningsbaserede uddannelser det vil udbyde inden for sine fagområder, men universitetets udbud skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Af bemærkningerne til § 3, stk. 1, i universitetsloven fremgår, at udbud af uddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser forudsætter, at ministeren har drøftet godkendelsen med den ansvarlige ressortminister for at sikre, at uddannelsen opfylder uddannelsesrelevante og lovgivningsmæssige krav. Nærværende retningslinjer er derfor udarbejdet efter drøftelse med undervisningsministeren.

1.5. Retningslinjerne har til formål at sikre grundlaget for, at personer med en bachelor- og kandidatuddannelse, som er tilrettelagt med henblik på undervisning i de gymnasiale uddannelser, kan opnå faglig kompetence i to fag (centralt fag og tilvalgsfag) inden for fagrækken i de gymnasiale uddannelser, uanset ved hvilket universitet bachelor- og kandidateksamen er gennemført og bestået. En kandidat med faglig kompetence i to fag har i visse tilfælde efter regler fastsat af undervisningsministeren tillige faglig kompetence i et tredje fag.

Definitioner

2.1. Ved de gymnasiale uddannelser forstås studentereksamen (stx), højere forberedelseseksamen (hf), højere handelseksamen (hhx), højere teknisk eksamen (htx), den grønlandske gymnasiale uddannelse (gu) og de grønlandske erhvervsgymnasiale uddannelser.

2.2. Lærere, der underviser i de gymnasiale uddannelser, skal have undervisningskompetence (faglig og pædagogisk kompetence) i et eller flere fag inden for de gymnasiale uddannelsers

fagrække. Forudsætning for faglig kompetence er et niveau, der svarer til en kandidateksamen, og som indeholder de faglige mindstekrav, jf. 3.1. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der er tilrettelagt efter regler fastsat af undervisningsministeren.

Krav til faglig kompetence

3.1. Det er en forudsætning for, at en kandidat kan opnå faglig kompetence i et fag fra den gymnasiale fagrække, at kandidaten opfylder fagets faglige mindstekrav, som de er beskrevet i nærværende bilag.

3.2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne for at opnå faglig kompetence i et fag fra den gymnasiale fagrække.

3.3. Faglig kompetence i det enkelte fag omfatter alle det pågældende fags niveauer i de gymnasiale uddannelser.

Andre forhold

4.1. Universiteterne bør tilbyde studerende fagligt kompetent studie- og erhvervsvejledning, der forud for de studerendes valg af tilvalgsfag kan yde ajourført rådgivning med hensyn til såvel de faglige som de professionelle perspektiver og udfordringer i de fagkombinationer, den studerende overvejer, og de beskæftigelsesmæssige udsigter. Af beskæftigelsesmæssige hensyn bør studerende frarådes at kombinere to fag, der begge har et lavt timetal i de gymnasiale uddannelser.

4.2. Universiteterne bør sikre, at det klart fremgår af eksamensbeviset, at de faglige mindstekrav indgår i kandidatgraden, herunder hvilke fagelementer der er aflagt prøve i - eller de på anden måde er dokumenteret - med angivelse af omfanget af ECTS-point, og at kandidaten som følge heraf opfylder kravene til faglig kompetence i to fag efter nærværende retningslinjer, jf. 3.1.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, den 18. januar 2006

Helge Sander

/Gertie Lund

-
-
-
-

4. Samfundsvidenskabelige fag

4.1. Afsætning

Faget afsætning i de gymnasiale uddannelser giver viden om strategi, købsadfærd, markedsanalyse, markedskommunikation samt afsætningsledelse. Faget beskæftiger sig med

virksomhedens forhold til den nationale og internationale omverden samt virksomhedens markedsføringsmæssige beslutninger.

Kandidaten skal have en viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikro- og makroøkonomi og en videregående indsigt i strategi, købsadfærd, markedsanalyse, markedskommunikation samt afsætningsledelse:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameter-teorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder med henblik på informationsindsamling.

Mikro- og makroøkonomi. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i mikro- og makroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af de mikro- og makroøkonomiske begreber og teorier.

Strategi, købsadfærd, markedsanalyse, markedskommunikation samt afsætningsledelse. Kandidaten skal have en videregående indsigt i strategisk planlægning og strategisk ledelse, købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, planlægning og gennemførelse af markedsanalyser, planlægning og ledelse af markedskommunikation samt planlægning og ledelse af produktudvikling, prisfastsættelse og distribution.

Kandidaten skal have færdigheder i at anvende disse områders teorier, begreber og metoder og i at gennemføre videregående analyser og vurderinger af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

4.2. Erhvervsret

Faget erhvervsret i de gymnasiale uddannelser omhandler viden om de generelle retlige principper og et bredt felt af erhvervsrettet lovgivning. Faget giver viden om de erhvervsrettede love og om, hvordan disse på en gang skaber muligheder og sætter rammer for den internationale og markedsorienterede virksomhed. Erhvervsret beskæftiger sig med regelsættene specielt af interesse for erhvervsvirksomheder og deres adfærd.

Kandidaten skal have viden om de generelle begreber, teorier og metoder inden for erhvervsret og skal kunne anvende disse på konkrete juridiske problemstillinger.

Erhvervsret omfatter:

- grundlæggende formueret, herunder aftaleret, køb og erstatning.
- kreditaftaleret, herunder kreditsikring og retsforfølgning.
- erhvervsreguleringsret, herunder markedsføringsret.
- EU-ret, herunder konkurrenceret.
- international privatret, herunder international handelsret.
- IT-jura.
- arbejdsret.

Metodologi. Kandidaten skal have viden om juridisk metode, retskildesøgning og retslære, herunder retsfilosofi.

4.3. Erhvervsøkonomi

Faget erhvervsøkonomi i de gymnasiale uddannelser omfatter viden inden for strategi, økonomi, organisation og afsætning. Faget giver viden om de betingelser og de muligheder, der er for at etablere og udvikle en virksomhed i et internationalt og markedsorienteret samfund.

Erhvervsøkonomi beskæftiger sig med virksomhedens beslutninger og adfærd i samspil med omverdenen.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikro- og makroøkonomi:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameter-teorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder til informationsindsamling.

Mikro- og makroøkonomi. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i mikro- og makroøkonomi.

4.4. Finansiering

Faget finansiering i de gymnasiale uddannelser omfatter viden inden for finansielle institutioner og finansielle markeder samt viden om virksomhedens kapitalfremskaffelse og kapitalanvendelse. Faget giver viden om virksomhedens muligheder for at fremskaffe og anvende kapital bedst muligt under hensyn til den prisdannelse, der finder sted på de internationale markeder. Finansiering beskæftiger sig med virksomhedens finansielle beslutninger og adfærd under hensyn til udviklingen i omverdenen.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikroøkonomi samt en videregående indsigt i finansiering:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameter-teorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder til informationsindsamling.

Mikroøkonomi. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i mikroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af mikroøkonomiske begreber og teorier.

Finansiering. Kandidaten skal have videregående indsigt i de finansielle markeder, herunder obligationsmarkedet, aktiemarkedet, derivatmarkedet samt markedet for bankfinansiering, som skal danne grundlag for forståelse og analyse af forbrugernes porteføljevalg og virksomhedernes investerings- og finansieringsbeslutninger, herunder en grundig indsigt i interesse modsætningerne mellem aktionærer, ledelse, gældsejere og øvrige fordringshavere.

4.5. Innovation

Faget innovation i de gymnasiale uddannelser omfatter viden inden for invention, innovation og diffusion. Faget giver viden om idéudvikling og kommercialisering samt innovations betydning

på såvel mikro- som makroniveau. Innovation beskæftiger sig med innovative processer, projektstyring og projektførelse eller forretningsplan.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikroøkonomi samt en videregående indsigt i innovation:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameterteorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder til informationsindsamling.

Mikroøkonomi. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i mikroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af mikroøkonomiske begreber og teorier.

Innovation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i en række innovationsteoretiske tilgange fra makro- til mikroniveau. På samfundsniveau skal dels sammenhænge mellem innovation og samfundsudvikling forstås, dels skal nationale og regionale innovationssystemer kunne analyseres. På virksomhedsniveau skal sammenhænge mellem innovation og virksomhedens konkurrenceevne kunne forstås, og strategier for teknologi, produkt- og markedsudvikling skal kunne udformes. På individniveau skal der være indsigt i kreative processer, idégenerering og mulighedsidentifikation, og der skal kunne arbejdes målrettet med såvel ledelsens som medarbejdernes rolle i innovationsprocesser.

4.6. International økonomi

Faget international økonomi i de gymnasiale uddannelser er et samfundsvidenskabeligt fag, der omhandler den samfundsøkonomiske udvikling set i et nationalt, et europæisk og et globalt perspektiv. Faget giver således viden om og forståelse af den samfundsøkonomiske udvikling i en åben økonomi. International økonomi beskæftiger sig med beskrivende økonomi samt økonomisk teori og metode.

Kandidaten skal have viden om samfundsøkonomi samt relevante statistiske metoder:

Samfundsøkonomi. Kandidaten skal have en videregående indsigt i samfundsøkonomiens mikroøkonomi og makroøkonomi og skal kunne beskrive, analysere og vurdere samfundsøkonomiske forhold og problemstillinger, herunder samfundsøkonomiske målsætninger og velfærdspolitiske modeller, balanceproblemer, økonomisk politik, handel og udvikling, økonomisk integration og makroøkonomiske skoler.

Statistiske metoder. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i de statistiske metoder, der anvendes i samfundsøkonomi, herunder indsigt i økonometri samt kunne anvende disse metoder.

4.7. Markedskommunikation

Faget markedskommunikation i de gymnasiale uddannelser er et samfundsvidenskabeligt fag, der omfatter viden inden for forbrugeradfærd, sociologi, målgruppevalg, kommunikation samt markedsføringsstrategi- og planlægning. Faget giver viden om virksomhedens muligheder for at kommunikere til kunder og andre interessenter gennem anvendelse af forskellige former for markedskommunikation. Markedskommunikation beskæftiger sig med virksomhedens planlægning af kommunikationen til omverdenen.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikroøkonomi samt en videregående indsigt i markedskommunikation:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameterteorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder til informationsindsamling.

Mikroøkonomi. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i mikroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af mikroøkonomiske begreber og teorier.

Markedskommunikation. Kandidaten skal på baggrund af en indsigt i forbrugeradfærd, modtageradfærd og receptionsanalyse kunne fastlægge målgrupper og kommunikationsmål samt på baggrund heraf vurdere, planlægge, implementere og kontrollere forskellige former for markedskommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende områdets teorier, begreber og

metoder samt i at gennemføre analyser og vurderinger af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

4.8. Organisation

Faget organisation i de gymnasiale uddannelser er et samfundsvidenskabeligt fag, der omfatter viden inden for organisatoriske strukturer og processer, herunder ledelse i organisationer. Faget giver viden om ledelsens og de ansattes muligheder for at tilpasse organisationen under hensyn til udviklinger i det internationale samfund. Organisation beskæftiger sig med organisatoriske beslutninger og adfærd i samspil med omverdenen.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikro- og makroøkonomi samt en videregående indsigt i organisation:

Erhvervsøkonomi. Kandidaten skal have grundlæggende indsigt i organisation, regnskab og økonomistyring og afsætning.

Mikro- og makroøkonomi. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i mikro- og makroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af de mikro- og makroøkonomiske begreber og teorier.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have viden om videnskabsteori og samfundsvidenskabelige metoder, herunder særligt metoder, der tjener til analyse af organisationer. Kandidaten skal have grundlæggende viden om statistiske metoder og anvendelse af IT.

Organisation og ledelse. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i organisationens omverden og dens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelsesetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare organisationens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere dens ledelse og organisation. Kandidaten skal have en videregående indsigt i organisationsteori, organisatorisk adfærd samt projektledelse og skal kunne anvende disse områders begreber og teorier i forbindelse med analyser og vurderinger af konkrete problemstillinger.

Human resource management. Kandidaten skal have viden om HRM-opgaver, personaleledelse, personalepolitik, organisationspsykologi og teorier om organisatorisk forandring.

4.9. Psykologi

Faget psykologi i de gymnasiale uddannelser skal give kundskaber i den videnskabeligt funderede psykologiske teorier og metoder. Formålet er at opnå evne til at analysere og reflektere over psykologiske forhold af såvel faglig som almen karakter samt kompetence til at forholde sig kritisk til psykologiske teorier, deres tilblivelse og forklaringsværdi.

Kandidaten skal have viden om de generelle begreber, teorier og metoder inden for psykologi. Disse begreber, teorier og metoder skal kunne anvendes på konkrete problemstillinger.

Psykologi omfatter følgende discipliner: Socialpsykologi, Udviklingspsykologi, Personlighedspsykologi samt Læring og Kognition.

Kandidaten skal inden for alle disse discipliner have en viden om disse psykologiske fags teoretiske forudsætninger, for deres historie og udvikling.

Kandidaten skal have viden om psykologiens filosofi og videnskabsteori, have viden om psykologiens forskningsmetoder, herunder kunne identificere etiske problemstillinger i psykologisk forskning.

4.10. Samfundsfag

Faget samfundsfag i de gymnasiale uddannelser omhandler danske og internationale forhold. Faget giver på et empirisk og teoretisk grundlag viden om de dynamiske og komplekse kræfter - nationalt, regionalt, globalt – der påvirker samfundsudviklingen. Ved at forbinde den aktuelle samfundsmæssige udvikling med sociologiske, økonomiske og politologiske begreber og teorier kvalificeres standpunkter og handlemuligheder.

Samfundsfag består af fire ”discipliner” med tilknyttet metodefag. De faglige kompetencer inden for de enkelte fag er:

Sociologi: Kandidaten skal have viden om centrale sociologiske begreber og teorier på såvel makro- som mikroniveau og have oparbejdet kompetence til at kunne anvende disse begreber og teorier på konkrete samfundsmæssige problemstillinger

Økonomi: Kandidaten skal have viden om økonomisk teori, økonomisk politik og økonomisk samfundsbeskrivelse både i national og international sammenhæng. Kandidaten skal have kompetence til at anvende disse begreber og teorier på konkrete økonomiske og politologiske problemstillinger.

Politologi: Kandidaten skal have viden om politisk teori- og idéhistorie, politologiske teorier samt viden om det danske politiske system i lokale, nationale, regionale og globale sammenhænge. Denne viden skal kunne give kompetence til at forbinde teori og empiri.

International politik: Kandidaten skal have viden om det teoretiske grundlag for faget og viden om Danmarks suverænitet og handlemuligheder, om aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt, herunder globalisering. Kandidaten skal have kompetence til at forbinde teoretiske overvejelser med viden om de aktuelle internationale udviklingstendenser.

Metodologi: Kandidaten skal have viden om videnskabsteori og samfundsvidenskabelige metoder, herunder både kvantitative, kvalitative og komparative metoder. Kandidaten skal have grundlæggende viden om statistiske metoder og anvendelse af IT.

4.11. Virksomhedsøkonomi

Faget virksomhedsøkonomi i de gymnasiale uddannelser omfatter viden inden for strategi, internt og eksternt regnskab, investering og logistik. Faget giver viden om virksomhedens muligheder for at anvende sine resurser bedst muligt under hensyn til virksomhedens mål og de internationale markedsforhold.

Virksomhedsøkonomi beskæftiger sig med erhvervsvirksomhedens økonomiske beslutninger og adfærd i samspil med omverdenen.

Kandidaten skal have viden dels om erhvervsøkonomis ”kernefag” med tilknyttet metodefag, dels om mikroøkonomi samt en videregående indsigt i strategi, regnskab og økonomistyring, investering og logistik:

Ledelse og organisation. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i virksomhedens omverden og virksomhedens samspil med omverdenen, virksomhedskultur, social ansvarlighed og ledelseetik, beslutningsprocesser, planlægning, strategi og strategisk ledelse, organisation og design, adfærd i organisationer samt kontrol. Der skal opnås færdighed i at anvende disse begreber og teorier med henblik på at forklare virksomhedens idé, mål og hovedfunktioner samt i at analysere virksomhedens ledelse og organisation.

Regnskab og økonomistyring. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i årsregnskabsloven, årsregnskabsteori, regnskabsanalyse, omkostningsteori, investering og finansiering, plan- og budgetlægning samt budgetkontrol. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier i forbindelse med analyse og vurdering af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.

Afsætning. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i marketing management, herunder købsadfærd på konsumentmarkedet og producentmarkedet, segmenteringsteori, positioneringsteori samt handlingsparameterteorien om prisfastsættelse, produktudformning, distribution og kommunikation. Der skal opnås færdigheder i at anvende disse begreber og teorier med analyse og vurdering af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

IT, statistik og metode. Kandidaten skal have færdigheder i grundlæggende IT og statistik samt metoder til informationsindsamling.

Mikroøkonomi. Kandidaten skal have en grundlæggende indsigt i mikroøkonomi. Der skal opnås færdigheder i at ræsonnere ved hjælp af mikroøkonomiske begreber og teorier.

Strategi, regnskab og økonomistyring, investering og logistik. Kandidaten skal have viden dels om virksomheders og koncerners strategiske problemstillinger, dels om eksternt regnskab/Finansiel Accounting, internt regnskab/ Managerial and Cost Accounting, investering og finansiering samt logistik/ Supply Chain Management. Der skal opnås færdigheder i at anvende begreberne og metoderne og i at gennemføre videregående analyser og vurderinger af konkrete virksomheder og virkelighedsnære problemstillinger.